II. Названия на мѣстности отъ околностьта на с. Бачково, Станимашко.

1. Блàту,
1. Бàбцка присòйке^{а},
3. Бàба,
4. Биклимèту
5. Бỳхуф грòп,
6. Бòбнина,
7. Бéзуват,
8. Бỳкуф дол,
9. Бе^{а}линàта,
10. Брàнище^{а},
11. Бустáне^{а}т,
12. Бè^{а}лата пàрс,
13. Вѝдин вир,
14. Вратòчин дол,
15. Вигла,
16. Врабцà,
17. Вàрбе^{а}н,
18. Градѝще^{а},
19. Гòрч'уву,
20. Грòбница,
21. Гулè^{а}му бáрце^{а},
22. Гàгница,
23. Г'òле^{а}т,
24. Де^{а}рèту,
25. Дабиж'урат,
26. Дòйкиски дол,
27. Дòйкуву бàрце^{а},
28. Дре́^{а}нуву
29. Дабувèту,
30. Дòл'не^{а} Бàба,
31. Дỳпките^{а},
32. Дáскуф дол.
33. Дỳле^{а}та,
34. Дòлат,
35. Е^{а}лàкат,
36. Е^{а}че^{а}мè^{а}ница,
37. Ж'увáк,
38. Курѝе^{а}та,
39. Калѝнуви кàме^{а}не^{а},
40. Кале^{а}не^{а}вица,
41. Кàме^{а} лàка,
42. Каламỳшка,
43. Кòста нѝвица,
44. Калè^{а}нински дол,
45. Кѝрлува нѝва,
46. Ке^{а}ре^{а}мидàрницата,
47. Калỳге^{а}рска пèще^{а}ра
48. Крѝвата рàстука,
49. Карỳкал,
50. Лè^{а}хата,
51. Лè^{а}вите^{а},
52. Ливàдите^{а},
53. Лỳкувица,
54. Лàката,
55. Лѝпче^{а},
56. Мàри нѝвица,
57. Марѝнуву,
58. Мé^{а}ржè^{а}ница,
59. Мартвѝца,
60. Ме^{а}ждàта,
61. Мѝрч'уви нѝви,
62. Нè^{а}ре^{а}зите^{а},
63. Нàрас,
64. Орш'ува лàка,
65. Олевàрникат,
66. Оре^{а}ше^{а}н дол,
67. Пруклèта ч'ỳка,
68. Парже^{а}нàкат,
69. Пе^{а}трѝч,
70. Праф кàме^{а}н',
71. Пиривòл,
72. Пóж'увиц,

73. Пȍпина мугѝла,
74. Пȁпарт'уви нѝви,
75. Прȁват кȁмеᵃк,
76. Пау̀нин дол,
77. Равнѝщеᵃ,
78. Рибȁр'уву,
79. Рȁздуву,
80. Равна нѝва,
81. Ра́сеᵃливу,
82. Св. Димѝтар,
83. Се́лищеᵃ,
84. Сѝвув дол.
85. Св. Труѝца,
86. Св. Никȍла,
87. Св. Нидѐᵃлеᵃ,
88. Св. 'Ан'у,
89. Синувѐту,
90. Св. Илѝеᵃ,
91. Су̀дитеᵃ,
92. Св. Влас,
93. Срѐᵃщу,
94. Сѐмеᵃнуву,
95. Св. Пѐᵃтка,
96. Св. Гѐрги,
97. Св. Варвȁра,
98. Тѝнеᵃва вȍда,
99. Тѝклата,

Рѣчникъ съ обяснителни бѣлѣжки на нѣкои думи и езикови форми въ текста на III кн. отъ „Родопски напрѣдъкъ".

1. **Струнеᵃну** *прил. ж. р. ед. ч.* отъ сжществит. струна, означава отъ чиста избрана тънка вълна изработенъ женски поясъ.

2. **З'у̀нка** *сжщ. ж. р. з'унчици* въ умал. форма. Прѣстилкитѣ се прѣпасватъ съ коланчета, които наричатъ *з'унка*. Такива сплитатъ и домашно отъ прежда или отъ коприна.

3. **Лишеᵃн** *сжщ. м. р.* турска дума, тукъ има друго значение. Момъкътъ праща на годеницата си при сгодяването пари и пръстенъ, които служатъ единъ видъ за пей. Вижъ „Родопски старини" кн. II. обичаи въ Ахж-челебийската кааза. 1888 г.

4. **Троᵃтур**, *сжщ. м. р.*, **Троᵃтурова**, *прил. ж. р.* Тукъ трѣбва да има грѣшка, защото сжщата пѣсень се пѣе и въ Ахж.челебийско и тамъ не е **троᵃтур**, а **стрȁтур**, което произлиза отъ старъ обичай при свадби, когато вмѣсто сегашнитѣ **коₐжеᵃлеᵃ**, сж употрѣбявали единъ видъ знаме, сегашния рупски **ст'аг**. **Стратур** изобщо означава пржчка отъ нѣкакво митично растение, но точно не се знае какво.

5. **Ч'орка** *глаг. 3. л.* разбутва, раздразва. **Нимой си чйорка нус^а^от**, значи не си дразни носътъ посрѣдствомъ пръстътъ или друго нѣщо, защото ще те заболи или е неприлично.

6. **Дуламо^а^** *сжщ. ж. р.* врѫхна мѫжка абена дреха, кѫса до поясътъ и съ рѫкави.

7. **Калѐври** *сжщ. мн. ч.* особенъ видъ сахтияневи папуце, които женитѣ носятъ въ Родопитѣ. Носятъ ги и овчаритѣ и по това изглежда, че тѣ сѫ стара Родопска мода обуща и за мѫже, и за жени. Сега тѣ се срѣщатъ много рѣдко и то само въ колибацитѣ. Замѣниха ги кондуритѣ.

8. **Тихѐл'** *сжщ. м. р.* редица нашивка отъ жълта или червена коприна по политѣ, пазвитѣ и рѫкавитѣ на женскитѣ вълнени горни дрѣхи.

9. **Бару̀га** *сжщ. ж. р.* малко вѫрточе съ вода Свито нѣщо и запазено отъ страни. Свито хорото на колело въ едно мѣсто. Често пѫти като въ умалителна форма казватъ на морето **бару̀га**. **Припли̇̀чка баругана**, значи прѣмина юнашки морето.

10. **Кишкил'** *сжщ. м. р.* мѣдно тасче за пиене вода. Замѣства днешнитѣ стъклени чаши.

11. **Наж'у̀ли** *глаг. м. вр.* тукъ е употрѣбено вмѣсто напи се, стана пиянъ. Употрѣбява се и за навикване, мъмрене и набиване. **Уж'ули** пъкъ значи обѣли, съблѣче му кожата, кората на дърво, а въ прѣносна форма показва и ограби го, съблѣче го и го остави сиромахъ.

12. **Плѐ^а^нгу** *нар.* тая дума трѣбва да произхожда отъ поляна. Употрѣбява се, когато ще се посочи, че нѣкого сѫ измамили, очаквалъ е и е билъ сигуренъ въ нѣкоя работа, ала останалъ излъганъ, подмаменъ хитро. Въ сѫщата смисъль употрѣбяватъ и думата **пуле^а^на**. **Устави гу на чиста пуле^а^на** или **устана на пле^а^ангу**, т. е. измами се, изхитруваха го твърдѣ умно и неочаквано.

13. **Ту̀рми** *ед. ч.* **ту̀рме^а^т** *гл. мн. ч. сег. вр.* димятъ. **Турма** *сжщ ж. р.* казватъ на димътъ. Въ прѣносна форма **затурми нах не^а^каде^а^**, значи зе си главата

и отиде безъ еа обади за кѫдѣ и защо, самоглавъ, своенравенъ човѣкъ.

14. **Нàварда** *сѫщ. ж. р.*, **навардо̀саха са** *глаг.* сборичкаха се, сборичкване. **Тиеᵃ са адноᵃ нàварда**, казватъ за нѣкоя челядь, която е многобройна и безъ редъ и команда помежду си. **Сториха гу наварда**, разхвърлиха го и го разпилѣха.

15. **Мумàреᵃ** *сѫщ. мн. ч.*, **мумàр, мумàрка.** Казватъ на момковитѣ пратеници по годежътъ. Сѫщо и на моминитѣ роднини, които придружаватъ булката слѣдъ вѣнчанието въ момковия домъ. Вижъ „Родопски старини“ II кн. 1888 год.

16. **Клеᵃпчийки** *сѫщ. м. ч.*, **клеᵃпчѝеᵃ, клеᵃпач** *м. р.* **клеᵃпчийка** *ж. р.* **Клѐпеᵃ** *глаголъ*, **клѐп** *отгл. сѫщ. м. р.* Клеветници, клюкари хора, които се занимаватъ съ хорски клюки. **Наклѐпали гу са**, наклеветели сѫ го, приписали му не бивали, неистински дѣла.

17. **Гиздѝлу** *сѫщ. ср. р.*, **нагѝзди, угу̀зди са** *глаг.* Хубава прѣмѣна, накитъ.

18. **Припе́ᵃва са** *гл.*, **прѝпеᵃв** *сѫщ. ж. р.* надгробенъ плачъ, нареждане и плачене надъ умрѣлъ човѣкъ.

19. **Чѐтеᵃлки** *сѫщ мн. ч.* умалително, **чѐтеᵃлеᵃ** или **чѐтла**, казватъ на рѫбошитѣ.

20. **Джумѐрт'** *сѫщ.* турска дума значи щедъръ човѣкъ, не скѫперникъ и не сребролюбецъ човѣкъ.

21. **Притѝца** *гл.*, **притѝцат** или **притѝчат са.** Изпрѣвари го, отне му мѣстото, или редътъ. **Притѐчеᵃ гу на хуро̀ту,** казватъ, когато нѣкоя мома или момъкъ изпрѣвари другиго или друга мома, които по рано сѫ се уловили и сѫ запазили мѣстото си и редътъ. **Притѐкли гу хàйду̀теᵃ**, притекли му пѫтьтъ разбойници и го ограбили или убили.

22. **Дукàрува са** *глаг.* казватъ томува, който се прѣструва и гордѣе прѣдъ другитѣ хора Казватъ и на лицемѣръ човѣкъ, който се мѫчи да се прикрива.

23. **Своᵃртище**ᵃ *сѫщ. ср. р.*, **своᵃрта са** *глаг.* Мѣсто, дѣто се завърта единъ човѣкъ. **Ни своᵃрта са** казватъ на бездѣлникъ, скитникъ човѣкъ. **Умеᵃеᵃ да хи своᵃрта** казватъ за нѣкоя майка, която ѝ иде отрѫки да прибира челядьта си, да имъ намира полезна работа и по тоя начинъ добрѣ да ги упѫтва и учи.